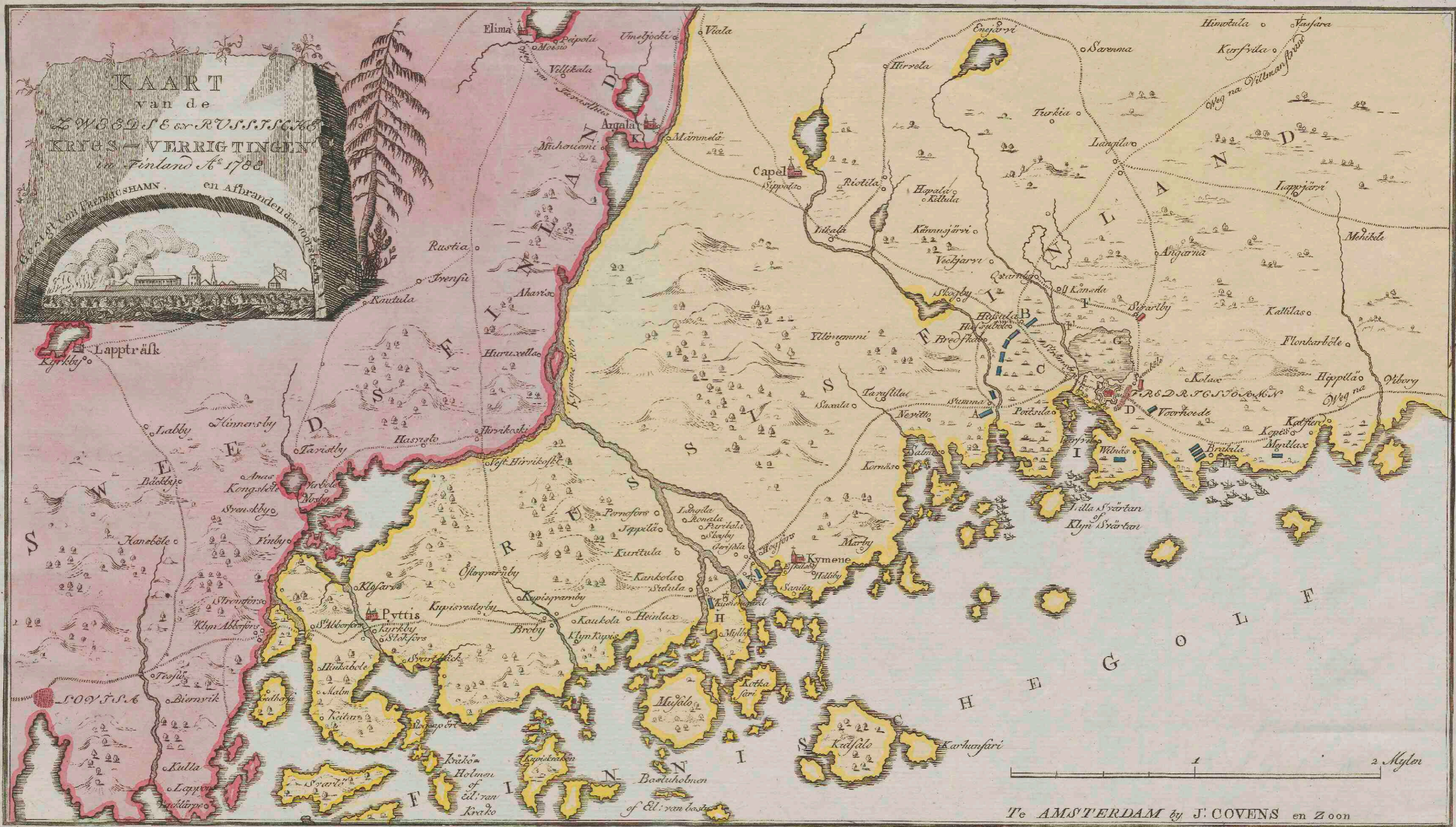

Kaart van de Zweedse en Russische krygs-verrigtingen in Finland A° 1788

<https://hdl.handle.net/1874/290926>

1. Anno 1788, in de maand July, drong de Sweedsche Armee in Rusland, na dat dezelve te vooren de groote pas bij Groot-Abbersfors had ingenomen, en zo veel mogelijk over alle bruggen gekomen was, die de Russen in hunne Retraite afgebrand hadden; nemende den weg landwaarts in, omtrent 4½ Sweedsche mylen of 45 Russische wersten. De Overste Baron GUSTAAF ARMFELD posteerde zich met zyn Detachement by Summa A, alwaar het treffen voorviel, by gelegenheid van eenen uit Frederikshamn gedaanen veel beduidenden Uitaal; willende zy deze kleine Postceering overrompelen, het geen echter van zodanig slegt gevolg was, dat zy terug geslagen wierden; moettende zy hunne leedige Wagens die zy medegebragt hadden, in de gedachten van ons medetoevoeren, wederom medeneemen, om hunne eigene gekwesten en dooden naar de Stad te voeren.

Ons verlies was niet veel beduidende, uitgenomen een Kapitein SCHULTZ genoemd, by de Artillerie, die doodgeschooten wierd.

2. De Regtervleugel van de Armee was dus by Summa. Zyne Majesteit nam toen zyn Hoofdkwartier by Husfula B, en de Generaal Baron ARMFELD, commandeerde onder den Koning, de Armee tusschen Summa en Husfula. De Stad zoude aangevalen worden zo wel van dezen kant, C als van de andere zyde D, ten welken einde de Generaal Baron SIEGROTH in den Inham E by Brakila met zyn Brigade en nadjige Artillerie zoude landen.

Reeds vroeg in den Nagt, was zyne Majesteit gereed om de Vesting te naderen, wanneer dezelve zeker zoude ingenomen zyn, in dien de Generaal SIEGROTH niet door storm en slegt weder was belet geworden, om te gelyker tyd aantekomen. Onder deze omstandigheid, en by gebrek van grof Geschut, kon de Koning zyn plan niet uitvoeren, en nog minder met kleine Veldstukken der Russen Redouten forcieren, nog stormenderhand de Vesting naderen; maar moest terug wyken, na eenne kleine Cannonade van wederzyden.

3. Eenige Infanterie en Nylandse Dragonders, onder aanvoering van den Oversten MONTGOMMERY, wierden by deze omstandigheid, gedetacheerd op den Landweg F, eenideels om de Paarden te geleiden, die in 't Land op'toeboden waaren, om de Artillerie van den Generaal SIEGROTH te transportieren, na dat dezelve zoude geland zyn; anderdeels om zig tevens met hem te conjungereeren; en eindelyk om de Retraite langs de Moeras en den Weg naar Vilmanstrand toe, te beletten, zynde volgens ingewonnen berigt van den Vorst LUBKOFF en de Inwoonders uitgekoozen, toe afmarsch by het overgeven der Stad; waar toe dezelve reeds aanstel gemaakt hadden. Uit de voormelde oorzaak moesten deze gedetacheerde Troepen omkeren, men was genoodzaakt onder den Terugmarsch door een overgebleeven getal vyandelyke Jaegers en ander Volk, door te houwen; die van de Russische Postceering by Sivarty en Bamböle, zig in de gecoupeerde Retraite verscholen hadden.

Alhoewel de Schermutzeling hevig was, zo kwamen echter niet meer als 3 Man Nylandse Dragonders daar by om. De Russen

welkers getal ongelijk grooter was, verlooren veel volk. Een Standaard wierd daar by van ons verlooren, en moest alhoewel dapper verdedigt, in 's Vyands handen gelaten worden; 2 Dragonders die zig hier by het meest kweeten, ontsingen van zyne Majesteit 3 Ducaen ieder, tot eenne belooning; ook raakten de Kapitein TIGGERSTED, en de Cornet VAN CLERKER, beiden van de Nylandse Dragonders, door de Russen krygsgevangen. Anders wierden 'er van de onzen maar weinig gebleesd, en wy namen eenen hoop Russen gevangen, die zig in een Huis of Magazyn geinwartiert hadden; een deel van hun was ongewapend en zonder destinatie.

4. Twee dagen daarna kwam de Generaal SIEGROTH op de voornoemde plaats aan, alwaar de Soldaaten by gebrek van Paarden het Geschut voorttrokken, om de Stad van den kant D te attacqueren, 't geen zonder fout zoude gelukt zyn, maar onvermoede gebeurtenissen belette des Konings Armee om als toen te ageeren; en de wending die het Plan van Oorlog sedert de laatste Ataque genomen had, maakte dat 'er ordre tot Retraite en weder Inseeeping gegeven wierd, en men zag van de Inneeming der Stad juist af, wanneer de Russen reeds de Voorstad in den brand geschooten hadden, om ons te beletten van alwaar post te vatten. Wanneer dezelve des Morgens afgebrand was, brak de Koning met de geheele Armee op, en nam zyn Hoofdkwartier te Kymen-gard H, zynde de laatste Station by Hogfors.

5. Des niettegenstaande vielen by des Generaals SIEGROTH'S Armee, door gedetacheerde Troepen hevige Aanvallen voor. De Voorhoede van den Oversten Baron PFEIFF, moest even onder de Stad, een hevig vuur wuithouden. De Overste Luitenant VAN BORN, die te Wilnas de flank zoude dekken, moest insgelyk met verscheidene Vyandelyke Partijen schermutzel, en verloor een Stuk Kanon, het geen echter door onze dappere Soldaaten terstond hernomen wierd. Zeevaards wierd de Stad insgelyk van de zyde I geattacqueerd, alwaar de Overste Luitenant TOTNING met een hoop Kanon Sloepen lag. Het Stads Wagtschip wierd genomen. Andere gebeurtenissen, die te wydiopig zyn om hier aan te halen, verspreken tot een bewys, dat onze Soldaaten by alle voorvallen, blykbaare proeven van moed en dapperheid, gegeven hebben.

6. Van Hogfors langs de Rivier, lag de Armee geposteed tot Anjala, alwaar de Generaal Graaf MEYERFELD het Commando had, en tot Nyliot, alwaar de Overste Baron HARTFBERG het gezag voerde.

Tegen het einde van Augustus, ging zyne Majesteit naar Sweeden, en liet het Commando aan zyne Koninglyke Hoogheid den Hertog CAREL, die zyn Hoofdkwartier verlag naar Lovisa, blyvende eger de Generaal Luitenant VAN PLATEN by Hogfors tot nader order staan; strekkende nu enkel de situatie der Armee langs onze Grenzen, alwaar dezelve den Winter over bleef staan; wanneer zo wel Lovisa, als de Steden in 't Borgo-Leen, tot inquartering der Troepen dienden; de rest wierden in de Dorpen verdeeld, zo dat de Toegangen en de Communicatie openbleven, na dat wy alle onze Postceeringen in Ruschland verlaaten hadden.

631

1788-11
63